

SYLLABUS

---

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

GEODEZIJA I RUDARSKA MJERENJA

---

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

LRUDGRM

---

3. Ciklus studija:

I

---

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

---

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni

---

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

---

7. Ograničenja pristupa:

Nema

---

8. Trajanje / semest(a)r(i):

1

4

---

9. Sedmični broj kontakt sati i ukupno studentsko radno opterećenje na predmetu:

Semestar (1)	[ ]	Semestar (2)	[ ]	(za dvosemestralne predmete)	Opterećenje: (u satima)
--------------	-----	--------------	-----	------------------------------	-------------------------

9.1. Predavanja	[3]	[ ]	Nastava:	[56,25]
-----------------	-----	-----	----------	---------

9.2. Auditorne vježbe	[0]	[ ]	Individualni rad:	[70,65]
-----------------------	-----	-----	-------------------	---------

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe	[2]	[ ]	Ukupno:	[126,90]
--	-----	-----	---------	----------

---

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko-građevinski

---

11. Odsjek / Studijski program :

Rudarstvo

---

12. Nosilac nastavnog programa:

---

13. Ciljevi nastavnog predmeta:

-Upoznavanje studenata sa osnovama geodezije rudarskih mjerena i primjene u rudarstvu. -Usvajanje osnovnih znanja u teorijskom i praktičnom smislu o geodetskim metodama prikupljanja geoprostornih podataka, sa posebnim osvrtom na specifičnosti prikupljanja geoprostornih podataka za potrebe rudarske aktivnosti . - Upoznavanje sa instrumentima i

metodama mjerena osnovnih geometrijskih veličina kao i obrade rezultata mjerena u cilju dobijanja potrebnih geoprostornih informacija odgovarajućeg kvaliteta i pouzdanosti - Usvajanje osnovnih znanja o novim tehnologijama i metodama prikupljanja geoprostornih informacija. -Usvajanje osnovnih znanja o definisanju prostorno-vremenskih procesa koji su uslovjeni rudarskim radovima (pomjeranje površine terena u zoni rudarskih radova)

14. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, znaće: - Da samostalno obave mjerena osnovnih geometrijskih veličina vezano za prostor rudarske aktivnosti. - Da izrade pregledne grafičke prikaze o prostornim relacijama u tehnološkom procesu površinske i podzemne eksploatacije mineralnih sirovina. - Da podatke mjerena obrade u smislu dobijanja potrebnih geoprostornih informacija i da iste mogu prezentovati u grafičkom obliku - Da obave obilježavanje osnovnih geometrijskih elementa date rudarskim projektom

15. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvod, definicije predmet i zadaci geodezije i rudarskih mjerena. Oblik Zemlje i njegova približenja, referentne površine za horizontalni i visinski premjer. Prikazivanje površine Zemlje u ravnni kartografske projekcije, Gauss Krigerova projekcija, državni koordinatni sistem, UTM projekcija. Koordinate i koordinatni sistemi, referentni koordinatni sistemi. Geometrijska osnova premjera na površini i u jami, mreže tačaka za horizontalni i visinski premjer. Geoinformatika u u rudarstvu. Mjerena i greške mjerena, osnovni pojmovi o računu izjednačenja. Mjerene geometrijske veličine, jedinice za mjerenu, Mjerene uglova i dužina instrumenti i pribor, metode mjerena. Određivanje visina, određivanje visina u jami. Određivanje koordinata tačaka. Snimanje terena i stanja rudarskih radova, metoda snimanja i instrumenti. Daljinska istraživanja. Globalni sistem pozicioniranja-GPS. Izrada planova, visinska predstava terena na planovima. Digitalni model terena, Određivanje zapremina otkopanih masa. Planovi i karte u digitalnom obliku. Rasterski i vektorski prikaz prostornih podataka. Vizualizacija prostornih podataka. Rudnička grafička dokumentacija, Geoinformacioni sistemi u rudarstvu. Povezivanje jamskih poligona vlakova sa geometrijskom osnovom na površini. Žiroteodolit, inercijalni mjerni sistemi. Prijenos projektovanih rudarskih objekata na teren. Uticaj otkopavanja na površinu terena; osnovni pojmovi i parametri procesa pomjeranja.

16. Metode učenja:

predavanja, vježbe, konsultacije, predavanja i vježbe su interaktivne i praktične prirode. -Kroz praktičan rad studenti će se upoznati sa geodetskim instrumentima i metodama mjerena osnovnih geometrijskih veličina kao i obrade i prezentacije rezultata mjerena u cilju dobijanja potrebnih geoprostornih informacija odgovarajućeg kvaliteta i pouzdanosti.

17. Objasnjenje o provjeri znanja:

Metode provjere znanja studenata obuhvata:

1. Testovi iz teorijskog dijela gradiva
2. Testovi iz zadatka
3. Zadaci iz praktičnog rada
4. Završni ispit

18. Težinski faktor provjere:

SISTEM BODOVANJA I OCJENIVANJA

prisutnost predavanju 3 boda

prisutnost vježbama 3 boda

aktivnost 4 boda

zadaci terenskih/lab. vježbi 10 bodova

Testovi I 15 bodova

Testovi II 15 bodova

Predispitne obaveze 50 bodova

Završni ispit 50 bodova

Ukupno bodova 100

Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 bodova;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnjim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 54-64 bodova;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 54 bodova.

19. Obavezna literatura:

R. Čeliković: Rudarska mjerena, Tuzla 2005.,
M. Patarić: Rudarska mjerena I, Beograd 1990.
M. Patarić, A. Stojanović: Pomeranje potkopanog terena i zaštita objekata od rudarskih radova, Beograd 1994.
I. Aleksić, K. Vračarić: Praktična geodezija, Beograd 2007.
S. Pašalić: Inženjerska geodezija, Sarajevo 1995.
N. Vušović: Rudarska mjerena, Bor 2000.

---

20. Dopunska literatura:

---

21. Internet web reference:

---

22. U primjeni od akademske godine:

2025/26

---

23. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

06.02.2025.